

Botos Katalin:

Növeli, ki eltakarja a bajt

(közéleti karcolat)

„S jogunk van
– hisz halandók s életadók vagyunk –
mindazzal szembenézni,
mit elkerülni úgysem tudhatunk.
Mert növeli, ki elfödi a bajt.
Lehetett, de már nem lehet,
hogy befogott füllel és eltakart
szemmel tartsanak...”

Illyés Gyula: Bartók

Kampány-időszak. Nem szabad semmi olyat mondani a kormány és médiája szerint, amibe az ellenfelek beleakaszkozhatnak; hiszen azt visszhangoznák valószínűleg, hogy „*minden rossz*”, *maga a kormány is mondja!*

Úgy vélem, még kevésbé helyes azt mondani, hogy *minden jó*... Az emberek nem ostobák, és amit a bőrükön éreznek, abból világosan tudják: *nem minden jó*... Nem szeretik, ha olyasmit mondanak nekik, ami azt mutatja, nem veszik őket komolyan. Ha palira veszik őket.

Nem lehet értelmesen eszmét cserélni valakivel, akinek nemrég halt meg hozzátartozója egy kórházban, mert eszköz-ellátottság híján nem lehetett operálni. Akinek az orvos – meg nem engedhető módon – azt mondta: „Forduljon Orbánhoz, adjon több pénzt az egészségügynek”. Most azt tegyük félre, hogy az egyébként szép fizetésemelésben részesült orvosnak *ilyet mondani akkor sem lenne szabad, ha igaza van*: nem rajta múlt az operáció. Valóban vigyázni kell rá, mit beszélünk, mert a kimondott szó kilőtt nyíl. Így tartja egy keleti közmondás. Valóban át kell gondolni, mit eredményeznek a szavaink. Jól látszik ebből, hogy a részleges megoldás, a béremelés még nem minden. Az orvosi etikát is magasabb szintre kellene helyezni, és az egészségügy általános feltételein kell javítani. Persze, az már bonyolultabb kérdés, hogy miből. Sok ember gondolja úgy, hogy az aránytalanul nagy vagyonosodásból, netán a fölös mennyiségű propaganda költségből.

Van benne valami, de sajnos a mikrogazdaságban, az emberek szintjén nincsen fogalom a mértékekről: mennyi pénzt is jelentene ez, és a makrogazdaság milyen nehéz helyzetben van. Az emberek azt hiszik, hogy csak a pusztá mohóság a baj, meg az EU-ellenesség... Mert azt látják, hogy az EU valóban betart nekünk, s nem adja meg a számunkra járó pénzeket. De vajon helyes lenne-e teljesíteni az EU szerintem is elfogadhatatlan követeléseit? Mikor már egyre több európai polgárnak tűnik fel, hogy a brüsszeli vezetés nem az ő akaratukat valósítja meg? Most, a kényszerre hivatkozással, mi fogadjuk el hát ezeket az elfogadhatatlan brüsszeli kívánságokat? A korlát nélküli migrációt, a messze a reális problémán túl felfújtt gender-propagandát, pride jelenséget?

Véleményem szerint sokkal helyesebb szembenézni azzal, ami van, keresni az okát, és azokat a lehetőségeket, amelyek révén segíteni lehet a helyzeten.

Nem tagadom: a média agymosó kampánya sokakban elrontotta a helyes mérlegelés képességét. Az emberek tömegei sokszor indulatból reagálnak, és nem is kíváncsiak az okokra, magyarázatokra. Még a kiútra se, ha az egy kicsit bonyolultabb. A profi politikusok számolnak ezzel, s nem vállalnak fel semmi önkritikus megállapítást.

Azt gondolom, *a gazdasági ismeretterjesztés* alapvető fontosságú. Törekedni kell arra, hogy az emberek egyre jobban megismerjék az arányokat, számokat a makrogazdaságban is, szakmai frázisok nélkül, egyszerűen. Megértsék a gazdasági összefüggéseket. Nemcsak a bajokat megmutatni, de okosabban kommunikálni az eredményeket is. Mert vannak!

A magam részéről ezen munkálkodom, sajnos, csak szerény hatáskörrel. Fiatalabb, technikailag jobban felkészült kollégáknak kellene élre állni, hiszen koromnál fogva egy letűnő generáció technikáját ismerem csak. Több kell ma már az újságcikkeknel: kevesen olvasnak... Internet, facebook, TV, podcastok, s egyebek... De az igazat, csak az igazat! Mert a féligazságok azok, amiért betörik a fejed – mondta egykor egy bölcs újságíró, Kiss József.

És feltétlenül konstruktívan. Ha van baj, hogyan lehet azt megoldani. Mi kell hozzá, és mennyi idő. Előre nézzünk! Építsünk, javítsunk, ne csupán vádaskodjunk. Követeljük meg, hogy a bíráló szavak mellett mindig legyen konkrét, kiutat mutató javaslat! Lehet, hogy ebben benne lenne a meggazdagodott rétegek nagyobb áldozatvállalásának elvárása is. Lássunk a Carnegie-k, Fordok, Rockefellerok jótékony célú, kulturális-szociális alapítványaihoz hasonló, magyar kezdeményezéseket! Legfőképp, *államférfiakhoz méltó*, hosszú távra (is) gondoló profi politikusi magatartást, stratégiai tervezést! (Sajnálom, e magyar fogalmat nem lehet gendersemleges

megfogalmazni. De, amikor magam voltam a pénzügyi tárca élén, az a mondás járta, hogy „egy férfi van a kormányban, az is nő...”)

Nem könnyű dolog ez. Én mégis hiszek a józan paraszti ész erejében. Lehet, hogy naiv vagyok. De mindenképpen becsületes...

Csongrád, 2025 július